

جارجانبا - ۱۱ ایلول ۱۹۲۶

جلد : ۶

اوجنچی سنه - نومرو ۶۸

میلی محسوسه

اداره خانه :
باب عالی چاده سفده
اقدام یوردی
اتصالده کی بناده
دايرة مخصوصه

صاحب و مدیری
محمد مسیح

ایونه شرا ائلی
سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیلانی ۱۲۵
فوق العاده نسخهلر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدر

بجموعه من هیئتینجه
طبعی تدریب ایدلمز
آثار اعاده ایدلمز

هر آیلک برنجی و اوده بشیمی کونلری مبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعه دور

او قوجه حكومت وجود بولورمیدی ؟ بزلی ، يالكز حرب ميدانلرنده جلادت اظهار ومهارت ابراز ایدن سـاـئـر مدنی علاقهلردن محروم برملت کي تـمـریـف ایلدیلر قبول ایدولری که قوبایچی ، ییقبچی ، تخریبکار روزکارلر آغاچلرک داللرینه میوهلر آسین ، تارلارله چیچکلر سربسین .

قیلیچ ، مزراق ! بونلر قهرمانلرک ظفر یارایچی واسطهلریدر . قهرمانلر اردولرینی متفکرلر ، عالملر ، صنعتکارلر اردوسی تعقیب ایتمزسه اوظفرلر اوغورینه آقان قاتلرله یازیقلر اولسون .

یدنجی عصر هجریدن اعتباراً شهامت میدانه آتیلان بزغرب تورکترینک اردولری فضل وکال اوابانی تعقیب ایتماش ایسه بوکون تارخیلری بیله تثبیدن عاجز اولدیغمز اوعالی اثرلری کیم یاپدی ؟ (برچادر خلقتدن برحکومت ایجاد ایلدک !) دیبه نلرک

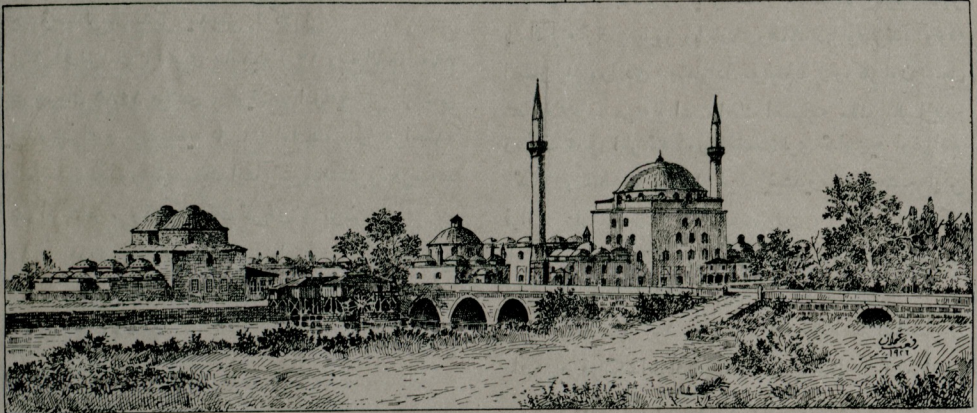
ادره آیده لری

دورقنور رفعت عثمانیه

ناریخ صیغه لری :

درد بیحق عصرلق بر سر ریاض

هترم مسکدائیم دوقنور احمد سهیل بکه انعام عثمانلی ایمبراطولنک ایکنجی دارالملکسی یعنی یانجی اولان (ادره) حرث دائره مزک قولکسیونلرینی زنکینلشدیرمه جک

ادره طومچه شهرى ساحلنده یازید ولی جامی [صاغدن اعتباراً : عمارت ، جامع ، تاشخانه ، خسته خانه ، مدرسه طیبه نك برکوشه سی ، حمام] دکرمن . کوبزی

نه نی مراد ایندک لری اوتوز بش قرق سنه در اُلدن دو نیمه ن تارخیلرمن بکا سوله مدیلر .

هر حالده زمانسک داهانه اثرلردن معدود اولان بونا محدود نافع مؤسسسه لرک احداثی لزومی تفکر و تقدیر ایدن متفکرلرمن ، متفکرلرمن وار ایدی . ملکتنک ترقی و تعالی سته خدمت ایدنلر درد بش تذکره نك نقل و حکایه ایندیکی قادر محدود و برقاچ یوز شاعر و سخن دانه انحصار ایتسه ایدی حاش ، طوغله دورلرینک الک قیمتدار متروک کندن اولان بو قیمتدار آبدلر وجود بولماز ، اویوز بیکلرجه جلد کتابلر یازماز ؛ هر دولو عسکری و حربی خواجی داخلده تدارک اولنان یوز بیکلرجه

موضوعلری احتوا ایدن بر تاریخی بلده در . بعضی اوروپایی تارخیلرک ادعایری وجه اوزره بزم علمی واجتماعی - ویه مزری یوکسلتن ییزانس ده کیلدر . بویوک آسپادن کوچوک آسپایه هجرت ایدن تورک لرک کلیولیدن کچر ایکن ، ییزانسه کیدر ایکن جاهل و مدنی تسمیز بر ملت اولدیغنی قبول ایتمک ممکن ده کیلدر . شهرلرمنی تدقیق ایندیکه بو حقیقت نظاهر ایدر . هیچ برکیمسه ادعا ایتمسین که بز تورکلر یالکز مزرافلرمنه ، قلیچلرمنه دایانه رق (نیلوفر) صوبی کنارلردن (طوغه) ساحلرینه آنالادق . بویله بر حکم پک انصاف سزه وحتی غدارانه اولور . اگر بویله اولسه ایدی هند صولرندن جبل طارقه قادار اوزانان

مقاله نژك موضوعي ايسه بو مؤسسهلردن (خسته خانه)
(مدرسه طيهه در) . (پروژه به مراجعت)

بوياويونلر جامعك غرب طرفنده واسع بريفجه نك ايچنده
وطونجه ساحلنده انشا قلمشلدرد .

خسته خانه دوت متفرق قسمدن تشكىل ايدر :

خستهلر قسمى - مأمورين قسمى - مجائين قسمى - خدمت
قسمى .

(مدرسه طيهه) ايسه آيرى آيرى برابويون اولوب ساثر مدرسلره
مشابه بر باغچه اطرافنه ديزاش درس خانه ، مدرس و طله
اودالردن تشكىل ايدر .

خسته خانه نك تدقيقه شايمان اولان جهتي دوت بيجق عصر اول
زنكيين بر قادرو و پك انسانى بر مقصد ايله انشا ايديش اولماسيدور .
بز توركلر بو كي خير مؤسسهلرينه جدا عصر مزه باقلاشان
ترقيات ايله وجود ويزر ايكن سائر مملكتلرده بيجاره خستهلر
يا حاللرينه ترك ايديلور ويا منزوى رهبانك دعا اودالارنده اولومه
انتظار ايديلورلردى . استطراداً سويله مكه بز توركلر اون بشنجي
عصر ميلاديه هر دلو استراحت اسبابنه مالك بنالر ايچنده
زماننك علمى نظرياتنه كوره خستهلرى تداوى به اوغراشير
وتدقيق و مشاهد به مربوط طيلر يتيشد بركه جالشير ايكن
فرانس به علماسندن (ميشل سهرودت) Michel Servet
نامنده كي ذات سياه قانك آق جگرلرده قمرى قانك تحول ايتيديكى
سويلديكى ايچون آتشده يا قيلوردى .

خستهلر قسمى يوكسك و يوك بركه نك آلتنه تصادفايدن
دا ئوى مرمر كلك اطرافنه ديزاش اودالر وصفهلردن تركب ايدر .
بوشكك تدقيقه دكر بر خصوصيتي واردر : خستهلرى بردا ئره نك
محيي نده ياتير مقده دفته اك شايمان فائده آرز مقداره خسته باقيجي
ايله مضبوط بر تقيد و نظارنده بولنقى و قولاي ايش كورمكدور .
بومودهل (۱۸۷۶ - ۱۸۹۰) سنهلرى ييتنده آلمانيا ، انگلتره
و آمرىقاده انشا اولنان بعضى خسته خانه لرده تطبيق ايدلمشدر .

بحث ايله : (بو جامعك بين ويناونده غازى مراد بك جامي كي مسافرين
اقامته مخصوص ايكي تابخانه واردور .) دييور .

ادرنلى سراي قيوچى باشلردن منلاجق زاده راشد آفانك (۱۶۹۱)
تاريخى مجوسنده مطالعه ايتديكمزه كوره بايزيد جامي تابخانه لردن
صاغ طرفه كي جاتك نمازلردن اول طويلا نوب او طور طرفنه مخصوص
بر عمل اولدينى ، صول طرفه كي تابخانه نكده جوار قريه زدن ادربه
محكمه سه كلن اصحاب مصالحن خاطرده اقامت ايدمه جك دوجلرده
عاجز اولانلر اقامت طرفنه مخصوص بولنديكى تحقيق ايتقدور . بو تابخانه ل
ادرنده غازى ميخال ، ييليرم و بكار بكي جاملر نموده واردور .

موجودلى اردولره ، دوتا ئالره صاحب اولماز ايدك . موزه لرك
دولابلرني دولدران اوبديى ، رقيق معمولاتك جمله سى تورك
استادلرينك معرفت اثرلر ايدر . خير خواه اولانلرى اوشاده
لزوم يوق ، اولنر حقيقى ييلرلر . عله دارلرمن ايسه سويله جك
سوز بوله مدقلىرى وقت استادلر نك اهتدا ايتديرلش خريستان
چو جقلىرى اولدقلىرى ايلرى سوره نك فرحلامه اوغراشيرلر .

§

ادرنه ني زيارت ايدنلر شهرك شمال حدودى جيزن طونجه
نهرى ساحلارنده سقلىرى يوزى متج و زقيلر ايله اورتولش متعدد
بنالرك چريجه وليكي بريكسك قبايله ايكي انجه مناره كورورلر .
ايكنجى بايزيدك اوقافسندن اولان بو مؤسسه بكنظرده بر
معبد كي كورونور ايسده تفرقاتى تحليل ايدر ايسك عصرينك
اختياجلرينه و بالخاصه عجزه نك اضطرابلرني تهوين ايچين بايلمش
خير مؤسسهلردن تشكىل ايتيديكى آكلارز .

(آق كرمان) سفرى مناسبته (۱۲ ربيع الاخر ۸۹۰
= نيسان ۱۴۸۵ ميلادى) تاريخنده ادرنيه كنن ايكنجى
بايزيد شهرك بر خسته خانه به محتاج اولديغه دائر مراجعته
بولنديغندن مذكور مؤسسكه انشا آتته باشلامش و سكرسنده
اكال اولمشدر . بوفولكسيونك تفرقاتى شونلردر :

- ۱ - دوت ديوار بركه ايكي مناره لى بسط و كچوك بر جامع
- ۲ - صاغ و صولنده ايكي تابخانه [۱]
- ۳ - خسته خانه
- ۴ - مدرسه طيهه
- ۵ - عمارت
- ۶ - فرون
- ۷ - آخورل
- ۸ - جيفت حمام
- ۹ - دوت طاشلى دكرمن
- ۱۰ - يوك كركير كوپرى

(۱۱) (تابخانه) - بعضى جاملرك اصالنده انشا ايدلن و (تابخانه)
ديبلن مينا بكي ماهيتلى تحقيق ايتيمشدر . [بش بيجق عصر اق تورك
طبايح تاريخى] عنوانى معتبر ارك صاحي دوقنور عثمان شوق بك
آرنده تابخانه لردن بحث ايله (صفحه ۱۱۶) بعضى مطالعاتدن صوكرا :
[تابخانه لرى محتاج ، درماده ، قدوس قنير و عاجز لرك اعاشه واسكانلرينه
مخصوص بزر مؤسسسه و حال حاضر تبخير نجه دارال معجزه ويا قوناق كي بر
نى اوانق اوزده قانق ايكه لازمدر .]
اوليا جامي (جلد ۳ صفحه ۴۶) موضوع بيجمن اولان تابخانه لردن

اون دو قوزنجی عصر میلادی معمارلرینک بزم دوت بیجی عصرلق پروژه همزی موده ل اتخاذ ایدوب ایتمک لری بزمجه هولدر، بزمجه اقتناخوه شایان اولان جهت عملی و علمی براهینجی دوت بش عصر اول بر خسته خانه پروژه سنده تکلیف ایتمک لایتنی احراز ایتمک لکمزدور .

داتروی قغوشلری اولان خسته خانه لردن بعضیلری شونلردو:
خسته خانه نك اسمی (انشاسی تاریخی فنوشك قطری قغوشده یتاق عددی ویا موقی)

۱۸۷۸	۱۸ متر	۲۰
Gasthuis		
1880		
Stuiven		
1876	۱۸	۲۴
Johne hop		
kins Hospital		
1889		
انکترده		
آلانیاده استونفارد	۱۰	۷
بحریه خسته خانه سی		
1888	۱۶	۱۶
Presbyterian		
فیلادلفیاده		
1890	۲۰	۲۵
Bradford		

چو جی خسته خانه سی

(فره دریخ اوسواله قون) معماری کلیاتندن
(استونفارد - ۱۹۰۳) طبی

§

ادرنه خسته خانه سی حقنده اولیا چیلنک یازدق لری اوقوقه
فائده دن خالی دک کلدور . (جلد - ۳ ، صفحه ۴۶۸)

[بیمارستان یازید خان - یازید خان جامعنک طشره حرم کیری یمینده باغ ارم ایچره بر دارالشفاء وارد . باشقه جه مدرسه اطباء سی و حجه لر نده طلبه لری وارد که هریری داتما افلاطون ، سقراط ، بقراط ، فیلقوس ، آرسطائیس ، جالینوس ، فیثاغورث توحیدندن بحث ایدر طیب حاذق و کاملاردر . (العلم علمان علم الادیان والثانی علم الابدان) فحوا سنجه هریری بر فنه سلوک ایدوب علم طیده کتب معتبره به اعتبار ایدرک ابنای آدمک دردینه دوا و معالجه ایریشدیره که چابالاولر . آنده بر دارالشفاء وارکه دیبار ایله تقریر و قلملر ایله تحریر اولنه ماز . فقط دریادن بر قطره قیلندن بعض اوصافی بیان ایدلم :

مذکور باغک وسطنده افلاکه سرچمکش بر کارکیر قبه بالادرکه کویاحام ووشنا جامکانی کی ذروه اعلا سی کشاده در . [۱]

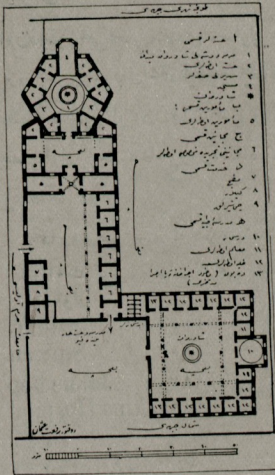
[۱] قدیم استاد لر من قهرک مرکزنده کچوک ستونلر . استاد ایدن کچوک قبه لری باچار انفا ایدرلر و بولر . (یادگیر) دیرلری ایوم بعضی اوسته لر بولر . (فال) نامی و برولر .

بوکشاده برده آتی عدد رقیق مرمر ستونلر اوزرنده تاج کیانیان مثال بر قبه جک وار . اما غایت موزون . استناد شیرینکار بو قبه صغیرک تا ذروه سنه ذهب خالص ایله مطلا بر کونه دمیر میل اوزره بر بایراق پامش ، نه جابدن روزکار اسرسه اول بایراق علم اول جانبیه میل ایدر ، غریب تماشادر . [دیبه خسته لر قسمنک قبه سیله اوستنده کی روزکار پوصله سی بالاندره رق تعریفدن ودوام ایله خسته اودالری و بیوک قهنک آلتنده کی شادروانی و خسته لره نه صورته وقت کیردکر رسته اشارتدن صوکر بافته ده کی (سیموزین ، دوه بویی ، مشک رومی ، یاسمن ، کل ، نسرن ، شب بوی ، قرنفیل ، ویحان ، لاله ، سنبل کی شکوفه لری) خسته لره ویره رک کوزل قوقور یله شقایب اولدق لری ده تعریف ایدرک :

[اما بو حقیر اولیا غریب برشی کوردم : مرحوم ومغفور یازید ولی علیه الرحمه وفتنامه سنده خسته لره دواء ، درد لیره شفا ، دیوانه لره روحته غذا ودفع سودا اولماق اوزره اون عدد خواننده وسازنده غلام تخصیص ایتمشدرکه اوچی خواننده ، بری نایزن ، بری کانی ، بری موسیقاری ، بری ستوری ، بری عودی اولوب هفته ده اوچ کره کله رک خسته لره و دلیره موسیقی فصلی ویرلر . باهری قیدر نیجه سی آواز سازدن خوشحال اولولر . حقا که علم موسیقده نوا ، راست ، دوکاه ، سه کاه ، چارکاه ، سوزناک مقاملری آنلره مخصوصدر .] دیر . خسته لره کونده اوچ دفعه یمک ویرلرکنه اشارتدن صوکر :

[کککک ، طوراج ، سوکلون ، کوکر حین ، اوکیک ، قاز ، اوردک وبلبله وار نیجه قدر جمیع مرغانی صیادلر متولی کتیروب حکیملرک اروزسی و مزاجی اوزره طبخ اولنه رق خسته لره ویرلیر .] دیبه خسته لره تقدیمی خصوصنده کوستریلان اهمی ده هفته ده ایکی دفعه (معائن کارخانه سی) نک کشادله شهر اهالیستدن احتیاجی اولانلره معجون حالنده ادویه توزیع قلندقنی سوبله رک شفاخانه نک قیسی اوزرنده کی شولوحی اوقویه رق سوزنی یتیر . [تن درست اولان آدم بو ادویه دن بر قیراط آلورسه غلیل اولوب فرعون قارونک لغتی اوزرینه اوله] اولیا چلی :

(بوندن بشقه ادرنه دارالشفاء یوق کیدر . دیکرلرینک قغوشلری خراب اولمشدر . حالا بو شفاخانه جاری و قیدمدر .) دیور . ایسه ده یاپدینق تدقیقانه ادرنه بر دیکر خسته خانه یاپیلدقنه داتر معلوماته دسترس اوله مدم . لاکن ایوم ادرنه نک کر خسته سمته ده

ادرنه — یازد خسته خانسی و مدرسه
طیبه (افق مقطع)

§

صوك سوز اوله رق دیرمك : بزده اك زیاده اهل ایلیان
برشیده ملككك شهراویخیلنی یازما قلعهدر. فصل اولمش ده
براولیا جلی ظهور ایدرك خارقلردن عدالوقه سزاسیاحتنامه سنی
یازمشدر . یكری بش سته اول سیاحتنامهنده (ونديك)
شهرینك تاریخنه عائد قرق متجاوز مؤلف قلمندن چیقمش
مختلف شکیل وجمده تاریخی ، رهنالری كورمش ایدم .
نه یازیقك (استانبول) دنیاك المستثنای طبیعی كوزمللككرینه
مالك برشهر اولدینی وهر دولوحا كیت علاقه لرله بش عصر دئیری
تملكمز آلتنده بولندینی حالده بوقوجه تاریخی ویدیی ملكتك
بیله بر تاریخی ، بر رهناسنی یازهدق . یازیم عصر صوكرا
وجوده كله جك اولان ترقیاتكزك وسعتی تعین و تقدیر ایچون
بوكونكی شكلی تشبیه كچوق محتاج . بوواید قیاب ایدجك
و قتمز یوقدر صانیرم .

ملككتی طانیانلر ایله ایچنده یاشادینی اولك قیامتی واحوالی
بیلمه نلر بیننده نه فرق وارد ؟

مثلا یازید — آقصرای آره سنده کی یانفیندن اول اوزانان
دار . نه جیش بوجوش جاده یی بیلمه نك بوكون اوغراشله رق
یایلمقده اولان حاده نك قیمتی بیلمك ایچون هانكی واحد
قیاسی به مراجعت ایدجكرك . ملكمزی . شهرلرمزی تدقیق
ایتمك یازمق ! . . . ایشته وظیفه لرمنك اك مهم ولزوملیسی .

(مسكینلر محله سی) نامیه بنام اولان موقعده ایكنجی مرادك
جذاملیره مخصوص برتجربیدخانه تأسیس ایندیکی تحقیق ایله مشدر .
اكسداوده کی مسكینلر مؤسسه سنی ایكنجی سلطان محمودك انشا
ایندیرمش اولسنی نظراعتباره آلانلر تورك یاده بوقیل مؤسسه لك
بك كچ اوله رق تشكیل قاندقلدینی یازان زامانقو پاشانك دوقوزنجی
عصر عجریده مؤسس ادرنه مسكین خانه سندن خبردار اولدینی
آكلاشیلهمقده در .

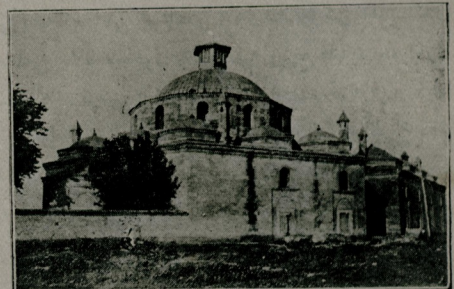
ادرنه سلیمیه جامی كتبخانه سنده محفوظ اولوب مطالعه اولنان
وقیه سته نظراً یازید خسته خانسك مأمورین قادروسی شودر :

رئیس اطبا	بومیه	آچه
۱	۳۰	آچه
۲	۱۰	طیب (بهرینه)
۲	۷	كحال
۲	۷	جراح
۱	۴	كاتب
۵	۳	خده تچی (بهرینه)
۱	۶	اجزایی
۱	۴	وكیلخوج
۱	۴	كیلادار
۲	۳	آشچی (بهرینه)
۱	۳	فراش (طهارت مأمور)
۱	۳	غسال (چاشیرچی)
۱	۳	بوآب
۱	۳	خادم برر

وقضامیه نظراً یومیه تنوراته (۳) آچه ، و مأكولاتده
(۲۰۰) آچه تعین قلممشدر . (وقضامه تاریخی ۸۹۸ در ۰)

§

وقضامه اولیانك تعریف ایندیکی سازطافنه دائر معلومه
تصادف ایتمد .

ادرنه — یازد خسته خانسی (خسته لر سنده ك بووك قبه)